

ВПЛИВ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ НА СТРАТЕГІЧНИЙ РОЗВИТОК ПІДПРИЄМСТВА

Протягом років головним пріоритетом України полягало у повномасштабній інтеграції з Європейським Союзом. Метою нашої держави було формування основних передумов, які необхідні для набуття країною членства в ЄС до 2020 р. Тому коли країна отримала членство це призвело до розвитку не тільки держави, а також підприємств, організацій, установ. Тривалий період співробітництва України та ЄС вже посприяв формуванню комплексних інструментів, їх використання повинен стати підґрунтям сталого економічного зростання і розвитку на рівні не тільки держави, а трансформації всіх суспільних сфер та впровадження євростандартів задля зростання якості та рівня життя населення нашої країни.

Економічні передумови євроінтеграції:

- зростання обсягів традиційного експорту сільськогосподарських товарів в ЄС в результаті безмитного доступу для українських сільськогосподарських товарів у рамках тарифних квот;
- зростання обсягу поставок товарів і послуг українськими підприємствами згідно з контрактами в рамках державних закупівель для країн ЄС;
- підвищення рівня конкуренції у сфері закупівель, перерозподіл державних ресурсів на користь більш ефективних компаній, особливо малих та середніх, які за умови дотриманням принципу недискримінаційності учасників зможуть отримати доступ до процедур закупівлі [1].

Євроінтеграція сьогодні займає особливе місце у сфері міжнародних економічних відносин України, що підтверджується його визначальною роллю у світовій політичній системі, наявністю досягнень у соціально-економічній сфері, які свідчать про ефективність стратегії, яку обрали західноєвропейські країни, а також про ефективність механізмів та методів інтеграційного процесу, покращення, а також зростання кінцевих результатів підприємства [2].

Високий розвиток економіки є один з найбільш важливих чинників, які сприяють розвитку євроінтеграційних процесів, адже відсутність високорозвиненого потенціалу національного промислового комплексу не є можливими торгівля та внутрішньогалузева кооперація. Так, як Україна вступила на шлях євроінтеграції, для багатьох підприємств це було необхідно для того щоб забезпечити зміцнення виробничої потужності, а не її створення.

Як держава-член ЄС Україна має нагоду ефективно переконувати інші держави у слушності власної позиції щодо багатьох питань, які розглядаються на рівні ЄС, що дозволяє долучитись до формування його внутрішньої та зовнішньої політики і більш ефективно реалізовувати національні пріоритети. Для підприємств, і взагалі для України, згідно цього погляду, євроінтеграція є можливою та перспективною як з її боку, так і з боку Європейського Союзу. Економічним підґрунтям євроінтеграції України є те, що спеціалізація та кооперація виробничої галузі пов'язує країн-партнерів одна до одної. В разі, коли різні країни поєднані у спільному технологічному ланцюзі, їх відносини будуть надзвичайно міцними та стійкими [4].

Відкриваються нові можливості для підприємств, вони починають підвищувати свою якість і тим самим продукція, яка надходить країнам-партнерам має іншу вартість, більшу ніж на території України. За рахунок цього виграють усі країни, зростає рівень продуктивності праці та значно зменшуються витрати при здійсненні ЗЕД. Найбільш визначальним економічним підґрунтям євроінтеграційного курсу України стала перспектива створення зони вільної торгівлі.

Україна має змогу отримати інші переваги від співробітництва з ЄС за допомогою через створення нових робочих місць в країні та, головним чином, зменшення залежності вітчизняного енергетичного ринку від енергоносіїв російського виробництва. Зростанням актуальності енергетичного складника цього співробітництва є початок великого надходження скрапленого природного газу із США до ЄС.

Розвиток України та її національної економіки здатна забезпечити саме складова євроінтеграційного вектору нашої країни. Інші ж вектори в українській історії не принесли позитивних «переламних» змін. Один з чинників, що призвів до ускладнення та уповільнення євроінтеграційного процесу, - це відсутність конкретної спрямованості економічних та суспільно-політичних реформ на початкових роках незалежності саме на євроінтеграцію. Національна економіка із наближенням до євроінтеграції поступово інтегруватиметься в єдиний ринок із вільним переміщенням товарів і послуг [5]. Такий принцип вільного руху товарів і послуг гарантує підприємствам доступ до ринку на території кожної із країн ЄС. Вільний рух капіталів та платежів дозволяє легко здійснювати фінансові операції, купувати акції інших компаній нерезидентів, відкривати рахунки в банках, купувати нерухомість у країнах Євросоюзу.

Єдиний європейський ринок дає можливість усім нам громадянам без перешкод пересуватись територією країн-членів ЄС, навчатись або працювати в будь-якій із цих країн.

Також можна встановити, що в Україні процес розробки та впровадження ефективної стратегії її економічного розвитку є надзвичайно важливою, адже «стратегія» соціально-економічного розвитку країни є головним документом, що окреслює довгострокові цілі та напрямки її соціально-економічного розвитку, а також засоби та шляхи їх досягнення [3].

Стратегія економічного і соціального розвитку України (2004-2015 роки) була документом довгострокового планування економічного та соціального розвитку країни. «Стратегія-2020» включає в себе 62 реформи, з них пріоритетними визначено 8 реформ і 2 програми, визначені 25 ключових показників успішного розвитку країни.

Стратегія сталого розвитку «Україна 2020» скоріше є орієнтиром стратегічного розвитку України, ніж глибоко розробленою стратегією, результати якої можуть бути досяжні до 2020 року, оскільки не визначені чітко механізми її реалізації та контролю за виконанням. Про неефективність стратегій економічного розвитку свідчать низькі рейтинги України в міжнародних індексах [6].

Вибір стратегії економічного розвитку країни впливає на розвиток підприємств, спираючись на світову практику виробничої сфери, дає можливість створити «гнучке» високотехнологічне промислове виробництво, він легко адаптується, а також стійке зростання економіки здатне забезпечити і оперативно реагувати на будь-які виклики глобалізованої світової економіки.

Перед вітчизняними підприємствами євроінтеграція відкриває великі можливості в розширенні зовнішньоекономічної діяльності. Підприємствам вітчизняним при визначенні того чи іншого вектора зовнішньої політики необхідно оцінити перспективи інших глобальних конкурентів.

Варто зауважити, що наша держава декларує вступ до ЄС, тому цей факт необхідно враховувати під час планування стратегії співпраці підприємств з партнерами, яка відіграє важливе значення. Разом з тим, обираючи орієнтацію на євроінтеграцію, керівники можуть заручитися як підтримкою держави, так і іноземних інвесторів. Але роблячи ставки на іноземні інвестиції, необхідно врахувати ризик стосовно інтеграції, який зумовить залежність від зовнішніх чинників та нестабільність розвитку основних торговельних партнерів ринків.

На теперішній час в Україні відбуваються процеси адаптації економіки у європейський простір, і тому зміцнення економічної безпеки це є головною особливістю України, тобто впровадження інновацій в умовах глобалізації для того, щоб бути конкурентоспроможною країною. Інноваційна економіка – це економіка, яка розвивається на використанні необхідних наукових знань та інноваційних продуктів, готовності до їх практичної реалізації у різних сферах діяльності [8].

Інновації перетворились на важливий атрибут сучасного соціокультурного розвитку, розвиток підприємства, розширення ринку збуту, виступають основним механізмом формування нових технологій, нових моделей поведінки, оновлення виробництва та організації знань, здійснення передумов для пошуку альтернативних шляхів розвитку країн, а також національної конкурентоздатності [7].

Основні тенденції та зміст формування інноваційної економіки в Україні визначається адаптацією української економіки до економіки Європейського Союзу, що спрямовано на модернізацію суспільства та економіки партнерів. Це відповідає європейському вибору України та визначає її інтеграцію. Перспективними напрямками на сучасному етапі України є підтримка та розвиток найтісніших міжнародних зв'язків та співробітництва з європейськими країнами та країнами, що розвивають.

Література:

1. Угода про асоціацію України з ЄС. URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/984_011. (дата звернення 16.03.2020)
2. Українців пустили до Європи. Все, що треба знати про безвізовий режим з ЄС. ТСН. URL: <https://tsn.ua/ukrayina/koli-ukrayinciv-pustyat-do-yevropi-vse-scho-treba-znatipro-bezvizoviy-rezhim-z-yes-792930.html> (дата звернення 16.03.2020)
3. The Heritage Foundation 214 Massachusetts Avenue, NE Washington, 2017. URL: <http://www.heritage.org/index/download> (accessed 15.03.2020).
4. Офіційний сайт Львівської національної бібліотеки України ім. В. Стефаника. URL: <http://www.lsl.lviv.ua/>. (дата звернення 16.03.2020)
5. Реформа державних підприємств. URL: https://espresso.tv/news/2018/01/15/ukrayina_dosyagne_4_zrostanny_a_vv_p_yakscho_provede_try_reformy_svitovyy_bank. (дата звернення 16.03.2020)
6. Офіційний сайт Міністерства фінансів України. URL: <http://www.minfin.gov.ua/>. (дата звернення 18.03.2020)
7. Слабоспицька О. Ю. Особливості стратегічного планування на підприємстві з урахуванням системи державної підтримки українського експорту. *Аграрний вісник Причорномор'я: Економічні науки*. Одеса, 2014. Вип. 53. С. 60–65.
8. Слабоспицька О. Ю. Особливості планування стратегії в зовнішньоекономічній діяльності підприємств. *Наука молода : збірник наукових праць молодих вчених Тернопільського національного економічного університету*. Тернопіль, 2014. Вип. 13. С. 109–114.